

***Jobshadowing* a l'Olaus Petriskolan d'Örebro (Suècia) - Especialitat de música**

Desmitificar i aprendre: Informe final del procés
d'observació de l'estada de deu dies al centre educatiu
Olaus Petriskolan 7-9

Participant Survey Form – Call 2023 – KA1 – Learning Mobility of Individuals – School education, Adult education and Vocational education and training

Jordi Puig Martínez

Febrer del 2024

Institut Celestí Bellera

Breu introducció

El sistema educatiu suec. Aquestes tres paraules juntes, imposen. Tenen força, ens traslladen a un imaginari de perfecció, ostentositat, referència... Realment és així? Com han arribat a aquest punt?

Aquesta estada a l'escola Olaus Petriskolan 7-9, Örebro, pretén fer una primera i superficial presa de contacte amb el model educatiu suec i concretament sobre la matèria de música. Amb l'objectiu d'observar, aprendre i, més endavant, replicar aquells aspectes més reeixits per tal de millorar la pròpia pràctica docent.

Context general del centre educatiu Olaus Petriskolan

La ciutat d'Örebro se situa a uns 200 km a l'oest d'Estocolm. Tot i tenir uns 120.000 habitants, la ciutat és molt tranquil·la i pot presumir d'una densitat d'habitants força baixa.

El perfil de l'alumnat del centre és ben divers. Responen a la ja quasi desapareguda classe mitjana tot i la diversitat d'origen i classe que ens trobem a les aules. La immigració és molt present i potser un terç de l'alumnat o bé és nouvingut, o bé és tan sols la segona generació d'immigrants.

A Suècia, l'escolarització és gratuïta al 100% i a tot l'alumnat se li garanteix, entre d'altres coses, tot el material necessari d'un any escolar com un portàtil i el préstec d'alguns llibres de text, però a la vegada, un àpat diari variable i saludable.

Aquest centre només escolaritza els alumnes de 7^è, 8^è i 9^è. Equival als cursos de 2ⁿ, 3^r i 4^t d'ESO del sistema educatiu català. Aproximadament acull un total de 600 alumnes dividits en classes d'entre 23 i 30 alumnes. L'escola disposa de molts espais per poder satisfer les

necessitats de cada matèria. Des d'espais comuns com una cantina o un menjador comunitari fins a grans tallers per matèries més manipulatives com treball amb la fusta o costura. També gaudeix d'un espai amb diverses aules condicionades amb cuines. A més a més, disposa de dos grans edificis de quatre plantes per les aules ordinàries, una sala d'actes amb molt bones prestacions tècniques, un passadís sencer per les matèries d'arts plàstiques i música, i múltiples sales de reunions i pel professorat.

La ciutat també obre les portes d'alguns edificis públics com el centre cultural XXX perquè s'hi puguin realitzar les assignatures «profile» de teatre i

dansa. L'alumnat d'aquestes matèries té a l'abast entrades gratuïtes d'assajos generals i espectacles. També la matèria d'Educació Física té la possibilitat de cursar algunes sessions a un pista de gel municipal.

La música a l'escola

Si haguéssim de jutjar la importància que se li dona a la matèria de música a partir de l'espai i els recursos materials dels que disposa, diríem que és monumental, l'assignatura reina (i no la «maria» com ho podria ser a molts instituts de casa nostra). L'espai és capaç d'absorbir un grup-classe de 25 alumnes sense problemes. Però en el sentit més ampli del terme: es pot dividir el grup-classe en cinc sales insonoritzades d'assaig, totes elles amb instruments, taula de mesclades i equip de so, microfonia... Amb totes les comoditats perquè la clàssica formació de baix, bateria, guitarra, teclats i veu pugui assajar doblant instruments.

Una d'aquestes aules és força gran i diàfana. Per tant, també permet fer-hi sessions més dinàmiques i de moviment conjuntes.

Pel que fa a la instrumentació, més enllà de les clàssica formació de rock, es disposa de desenes de teclats i guitarres perquè tot l'alumnat pugui practicar l'instrument individualment. El professorat explica que sovint prepara sessions conjuntes d'instrument on l'alumnat aprèn a tocar a partir de les instruccions del professor, de tutorials de youtube o també a partir d'uns documents que el professorat dissenya a mida. (Adjunt fotografia). Finalment, també es disposa de llicències de programes d'enregistrament i producció musical, d'escriptura de partitures i ordinadors apple força actualitzats amb tot aquest programari a disposició de l'alumnat.

En resum, les possibilitats són quasi bé il·limitades perquè els recursos sembla que siguin inesgotables. Ara bé, és aquest l'únic indicador que ens pot servir per detectar la importància de la música en aquest centre? Si posem el focus en les hores que fa l'alumnat, per exemple, en són ben poques. A la Olaus Petriskolan, enguany l'alumne de 8^è fa 75 minuts a la setmana i els de 9^è en fan 60. Mentrestant, els de 7^è no en fan. Tot i això, el professorat comenta que el curs següent tindran música tots els cursos! Això sí, només

45 minuts a la setmana. Sigui quina sigui la distribució, només cursen la matèria una sessió a la setmana.

D'altra banda, si analitzem l'alumnat i la seva actitud envers la matèria, tampoc seria fàcil afirmar que és una matèria molt més estimada i valorada que com ho és al nostre país. És clar que la pompositat i la possibilitat de tenir tants instruments tan a l'abast, fa que l'alumne la visqui d'una forma més espectacular, amena, única i, en definitiva, facilita complir els objectius pràctics inherents de l'assignatura.

Al ser una classe força nombrosa, les sessions es plantegen d'una forma molt oberta. L'alumnat ha d'assolir uns petits reptes i ho farà al seu ritme i arribarà fins on allà vulgui. Com que a l'aula són molts alumnes, aquest ha de ser força autònom amb el seu

aprenentatge ja que degut a la ràtio, el professorat com a molt podrà supervisar el treball de l'alumnat dues o tres vegades en una sessió.

PROFILE MUSIC

Aquestes matèries optatives tenen unes característiques úniques. Són unes hores extra a la setmana que l'alumnat pot escollir si cursar o no. Tampoc són avaluables.

L'Olaus Petriskolan aposta per la música. I ho fa oferint una optativa de música pels alumnes de 8^è i 9^è. Durant aquesta hora llarga a la setmana l'assignatura encara està més enfocada en assajar i millorar la capacitat interpretativa. Es formen combos que toquen cançons de tot tipus i fins i tot, alguns componen temes propis. Aquests conjunts són els que acaben actuant en els actes escolars i les festivitats que es volen amenitzar amb música en directe.

Diari d'observació

Durant l'estada de jobshadowing s'han observat principalment sessions de Música ordinària i del *Profile* amb els dos professors de música. També algunes de Castellà, Educació Física i Anglès. També s'han mantingut diverses converses amb el professorat d'orientació, de suec i amb tot tipus d'alumnat.

Queda afegit als annexos els apunts més rellevants que s'han pres durant les sessions d'observació.

Conclusions del procés d'observació - *Jobshadowing*

Les reflexions que s'expliquen a continuació responen només a l'observació d'un centre escolar durant deu dies. Per tant, no es poden generalitzar cap de les conclusions aquí escrites.

La reputació que podria tenir el sistema educatiu suec no és la mateixa que la del finlandès o danès. La preocupació per la baixada dràstica dels resultats PISA és creixent a aquest centre. I és que el que ràpidament ja vaig detectar des dels primers és que podem desmitificar la idea de intocables i perfecció que potser podríem tenir dels països nòrdics.

L'alumnat de l'Olaus Petriskolan respon a un perfil molt semblant al del Celestí Bellera. Divers en molts els sentits: d'origen, de capacitats cognitives, de motivació acadèmica, de bagatge cultural o d'actitud de respecte i ordre envers al professorat. A nivell metodològic tampoc he detectat grans diferències respecte al nostre centre. El professorat planteja des de sessions més teòriques fins a més pràctiques utilitzant tot tipus d'eines i material. Com a

tall d'anècdota, el primer dia que observo una sessió de música, justament el professor planteja una sessió molt similar a la que jo havia preparat setmanes abans pel meu alumnat.

Per tant, què és el que ens diferencia? La resposta és complexa. Primerament, és evident la diferència de recursos econòmics dels que disposa el centre educatiu. I això té unes conseqüències directes amb la qualitat de l'educació que reben els alumnes. Unes bones eines comporten millors resultats. Per exemple, durant les sessions de música, tot i que el professorat no pugui atendre a l'alumnat en la freqüència desitjada durant els assajos, només el fet que aquest tingui entre les mans instruments de qualitat i bones referències metodològic, la possibilitat de realitzar un treball autònom significatiu i de qualitat es multipliquen.

D'altra banda, el professorat treballa en unes condicions més favorables. Potser la ratio d'aula no és tan diferent a la nostra però sí la quantitat d'alumnes que un professor atén durant el curs. A més a més, crec que el ritme escolar és més tranquil. El fet que els horaris siguin més estirats gràcies als deu o quinze minuts entre classes i un final del dia lectiu entre les 15h i les 16h, permet una millor transició entre sessió i sessió, amb espais de desconexió i relaxació de qualitat, tant per l'alumnat com pel professorat.

Per acabar, personalment l'experiència ha estat molt enriquidora per millorar la meua tasca docent, sobretot, per tenir més clar quin camí hem de seguir. Per molt que l'escenari sigui el millor dels possibles (bons recursos materials i personals i bona voluntat per part de l'alumnat i professorat), si la ratio no és més baixa, el sistema no pot afrontar les noves necessitats.

Un altre tema que ha estat molt present durant aquests dies és l'afectació del fenomen de la immigració i la digitalització a les aules. En què ens estem equivocant? Per què no aconseguim que els nous nadius se sentin part del nostre sistema? Per què cada cop hi ha més segregació? Per què cada cop més l'alumnat té una necessitat imperiosa d'utilitzar qualsevol dispositiu amb pantalla per afrontar qualsevol situació? Però això, ja és un altre capítol.

ANNEXOS

A continuació hi trobem apunts i reflexions personals que s'han anat produint durant l'estada a Örebro que no han estat corregides per realitzar aquest informe.

Reflexió sobre l'idioma i la immigració

La gran majoria de l'alumnat parla suec, també els nouvinguts. Per què no passa el mateix a Catalunya? Per què els immigrants a Catalunya no parlen català? Però és que aquesta potser no seria la pregunta. Més aviat, per què l'alumnat nascut a Catalunya no parla català?

I és que és massa fàcil acusar a la immigració de la pèrdua de l'ús del català, però aquí Örebro queda demostrat que si els autòctons mantenen la seva llengua materna i la utilitzen per tot, la converteixen en una llengua útil, els immigrants l'aprenen.

Diari d'apunts

- Classe d'anglès: conèixer l'eina del canva. Distribució de l'aula: les taules estan col·locades de 5 en 5, formant petits cercles.
- Classe música, Martin: BANDLAB! Fan un mush up de cançons per la classe de dansa
- He après: gravar cançons «mig pirata». Llences al bandlab amb un dispositiu extern la cançó i la graves! El profe comenta que per fer les classes teòriques també utilitza l'aula ordinària.
- Conclusions de la 1ª classe de música: avui eren 23 alumnes a l'aula (normalment entre 23-30). Però l'espai és tan gran que no semblen tants. Hi ha espai de sobres per tots!
- Classe de castellà 8th grade:
- Classe de «profile music»: una espècie d'optativa, d'hora i mitja. Són alumnes que tenen alguns coneixements musicals previs. 2 professors a l'aula pels 25 alumnes. Els alumnes van fent pel seu compte. Fins i tot a aquesta hora, sobren instruments i recursos a l'aula.

L'alumnat segueix bastant pel seu compte i el professorat arriba fins on pot ajudant amb els temes.

- Classe música ordinària: sessió de cantar. Els alumnes distribuïts per les aules canten el que volen amb micròfons. El professor els reuneix 3minuts, explica la feina, i la resta de l'hora el profe va passejant pels grups i avalua els nens com canten. (Escullen cançó i fan el que volen. Tot i així, tot el grup no ha parat de cantar i anar fent durant l'hora i vint de classe).
- Classe castellà: el profe arriba tard perquè gestiona un conflicte: una alumna ha escopit a un altre. Per aquest fet, l'alumne agressor estarà expulsat 3 o 4 dies. Són molt estrictes amb aquests tipus de conflictes.

- Classe Bandlab. Mescla d'àudios i fer transició amb Scratch o amb àudios de bancs de sons online free copyright. He preguntat als alumnes. Mateixa actitud que els nostres: els agrada la música però no la valoren, no saben per què és important.

- Classe amb alumnes més complicats! A la meva presentació una m'ha preguntat l'edat. I al cap d'una estona, de sobte, ha estat l'única que ha dit que perquè no feia la classe en Anglès el professor, perquè jo la pogués seguir! Els acompanya un vetllador perquè hi ha algun alumne complicat a l'aula.

- Classe. 1^r dia cantant. El profe fa un escalfament ràpid de veu. L'alumnat només es dedica a dividir-se per l'espai i cantar amb els micròfons aquelles cançons que vulguin.

- Classe d'aprendre una cançó amb piano o guitarra. El profe facilita un document amb els acords i els alumnes pel seu compte la van aprenent.

- Última hora de divendres. Un descontrol. Els alumnes estan cansats i a més a més, hi ha companys que ja han acabat les classes! Un alumne, per exemple, repeteix i es queda a la classe altra vegada. Igualment, els alumnes només tenen una feina a fer durant l'hora i vint que tenen de classe i s'acaben avorrint.